

Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en dol-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 172. — Štev. 172.

NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 26, 1939 — SREDA, 26. JULIJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

ANGLIJA DOVOLILA JAPONSKI VOJAŠKE PRAVICE

HULL NE PRIZNAVA 'MONAKOVEGA' NA DALJNEM IZTOKU

V zasednem ozemlju ima Japonska armada pravi-
co vzdrževati red. — Chamberlain pa trdi, da po-
litika na Daljnem Iztoku ni bila izpremenjena.

LONDON, Anglija, 25. julija. — Ministrski pred-
sednik Neville Chamberlain je v poslanski zborni-
ci naznanil, da je med Anglijo in Japonsko prišlo
do sporazuma, na čegar podlagi se bo mogoče po-
gajati za poravnavo sporov v Tiencinu. V tem spo-
razumu je Anglija priznala Japonski "posebne po-
trebe" za njeno armado na Kitajskem in do neke
meje tudi sodelovanje z armado.

Vsebinska sporazuma se glasi:

"Vlada njenega veličanstva popolnoma prizna-
va dejanski položaj na Kitajskem, kjer so v teku
sovražnosti v velikem obsegu in priznavamo, da i-
majo japonske čete, dokler obstoja tak položaj na
Kitajskem, "posebne potrebe" za obrambo svoje
lastne varnosti in za vzdrževanje javnega reda v kra-
jih pod njihovo oblastjo in da morajo zatreti ali
odstraniti take vzroke ali dejstva, ki bi jim bili v
oviro, ali pa v prid sovražniku.

"Vlada njegovega veličanstva nima namena na-
sprotovati kakim činom ali odredbam, ki bi pre-
prečile japonski armadi dosego gori imenovanih
ciljev in da potrdi to svojo politiko, bo vlada poja-
snila angleškimi oblastim in angleškimi državljanom
na Kitajskem, da se vzdrže vsakega nasprotova-
nja.

Ta sporazum, ki bo tvoril podlago za angleško-
japonska pogajanja glede spora v Tiencinu, sta
sklenila angleški poslanik sir Robert L. Craigie in
japonski vnanji minister Hačiro Arita.

Ta sporazum je v poslanski zbornici prebral mi-
nistrski predsednik Chamberlain in ko je skončal,
so poslanci delavske stranke skočili na noge.

"Ali ne pomeni to, da je Anglija stopila na stran
Japonske na Kitajskem?" je vprašal E. Shinewell.

"Prav gotovo ne," je odgovoril Chamberlain.
Nato pa je še rekel, da njegova vlada ni premeni-
la svoje politike glede nenapovedane vojne na Ki-
tajskem.

WASHINGTON, D. C., 25. julija. — Ko je pri-
šlo v Washington poročilo, da je Anglija priznala
japonski "posebne potrebe" na Kitajskem, je pri-
šlo iz vladnih krogov zatrdilo, da ne bo "Monako-
vega na Daljnem Iztoku," kar zadene Združene
države.

Državni tajnik Cordell Hull je rekel, da japo-
nski vojaki vedno bolj nadlegujejo Amerikance ter
naznanil, da je v dveh sličnih slučajih prišlo do po-
ravnav in da bosta dva Japonca za to kaznovana.

Hull je rekel, da bo politika Združenih držav ne-
izpremenjena in bo glede svojih državljanov na Ki-
tajskem zavzela naslednje stališče:

Ameriške oblasti bodo opozorile Amerikance,
kadar bodo Japonci vdrl v kako novo pokrajino.

Amerikancem bo naročeno, da naj na svojih hi-
šah razobesijo ameriške zastave, da jih bo mogo-
če razločevati.

Opozorjeni bodo na pretečo nevarnost ter jim bo
naročeno, da naj odidejo iz nevarnih krajev.

Cetudi pa ne bodo hoteli zapustiti svojih krajev,
jim bodo Združene države nudile svojo pomoč in
ameriška vlada bo držala japonske oblasti za od-
govorne za vsako škodo, ki bo povzročena ameri-
škimi državljanom.

Trst čaka na novo življenje

OD NEMČIJE PRIČAKUJEJO OBNOVITEV TRGOVINE

Nikjer v Trstu ni še videti, da bi bili Nemci prevzeli
vodstvo mesta. — Berlin priznava, da so že nekaj
časa v teku trgovska pogajanja.

TRST, Italija, 25. julija. —
Ako namerava Nemčija pre-
vzeti Trst, ali pa velik del me-
sta v bližnji bodočnosti in
zgraditi ladjedelnice in posta-
jo za podmornice in morebiti
celo letališče, sedaj o tem ni
mogoče še ničesar opaziti.

In poročila, da v Trst prihaja
nemški vojaki, bodisi v u-
niformah, ali v civilu in da vo-
jaška oprema prihaja v zaboj-
jih kot trgovsko blago, so la-
izmišljena. V Trstu ni videti
niti ene rjave srajce, ali pa le
ene sivozelene uniforme in
ravno tako ni nobenega nem-
škega telovadca v uniformi.

Vse izgleda, da je uprava
Trsta še vedno popolnoma v
italijanskih rokah. Pristanišče
je skoro mrtvo.

Po poročilih, ki imajo svoj
izvor v tujini, hoče Nemčija
postaviti na Jadranu mornari-
ško postojanko, ki bi bila ve-
lika važnosti za slučaj vojne v
Sredozemlju. V odgovor na ta-
ka poročila je mogoče navesti,
od imena Nemčija z Italijo voja-
sko pogodbo in da ji bodo po
tej pogodbi v vojni dane na
razpolago italijanske ladjedel-
nice in mornariške postojanke,
ne da bi ji bilo treba kaj gradi-
ti.

Z ozirom na govorice, da
prihaja mnogo nemškega vo-
jaštva v Trst na potu v Libijo,
je treba povdariti, da ima Ita-
lija dovolj vojaštva pod oro-
žjem. Ako bi prišlo do kakšne
vojne v Sredozemlju, bi bilo
popolnoma drugega pomena,
ko bi bilo nemško vojaštvo v
Trstu, kot pa samo ob Bre-
nerju.

S tem pa ni rečeno, da med
Italijo in Nemčijo niso v teku
kakšna pogajanja glede Trsta in
da ni že prišlo do kakšnega spo-
razuma. Rim pravi, da ne ve
ničesar o kakih pogajanjih,
toda to pride od tega, ker je
italijanska vlada tako avtar-
hična, da en urad ne ve za
delovanje drugega urada. Pra-
vi urad pa še noče objaviti jav-
nosti.

Berlin priznava, da so že
nekaj časa v teku pogajanja
z italijansko vlado glede Tr-
sta, toda pri tem je mogoče
misлити samo na trgovske zade-
ve Trsta.

Pred svetovno vojno je bil
Trst poglavitno trgovsko pri-
stanišče avstro-ogrske monar-
hije in skozi njegovo pristani-
šče je leta 1913 šlo 6,000,000
ton blaga. Iz Trsta so tudi od-
hajali veliki potniški parniki na
vse kraje sveta. Po vojni je
Trst pripadel Italiji in ker ima
Italija dovolj drugih pristanišč
je Trst popolnoma zanemarila
in trgovina je skoro popolno-
ma prestala. Šele ko je prišel
Mussolini do vlade, je trgov-

sko življenje v Trstu zopet o-
živelo, ko je Italija sklenila tr-
govske pogodbe s posebnim o-
zirom na Trst zaporedoma z
Madžarsko, Avstrijo in pozne-
je s Čehoslovaško, tako da je
leta 1937 šlo skozi Trst že
5,500,000 ton blaga.

VAŽNO NAZNAILO!

Jutri v četrtek 27. t. m. od
5 do 5:30 popoldne na Radio
postaji WIXAL, katera je spo-
jena s kratkimi valovi (short
wave) od coast do coast in Ev-
ropo, bo predaval o lepoti Ju-
goslavije, takozvani "Raj Tu-
rizma" g. Srdjan Krizman,
tajnik jugoslovanske komisije
na newyorški Svetovni razsta-
vi. Omenjena postaja ima 15-
13 Kle. Rojaki in rojakinje,
ki imate na razpolago radio na
kratke valove, poslušajte to
redko predavanje ter spoznajte
se natančneje z lepoto in na-
ravno krasko naše mile domo-
vine Jugoslavije.

Anthony Svet.

POŽREŠNEŽ

(MOUNDSVILLE, W. Va.
24. julija. — V soboto se je
moral zagovarjati pred soli-
šcem 25 letni Louis White, čes,
da ne skrbi dovolj za svoja dva
otroka. White je na reliefu.
Polovico denarja obdrži zase,
polovico ga da pa ženi za go-
spodinjstvo. In žena je prica-
la: — Saj moj mož ne je kot
človek, pač pa kot žival. Ina-
va dva otroka, stara štiri in
pet let. Sama kost in koža ju
je. Šele pred dnevi sem ugo-
tovala, da ni zadovoljen samo
s svojo porčijo, ampak tudi
pogled otrokoma vse, kar juna
dam.

Sodnik ga je obsodil na 25
dolarjev globe.

BOLGAR OBSTRELL TURKA

SOFIJA, Bolgarska 23. ju-
lija. — Uradno je bilo ozna-
njeno, da je pri nekem obme-
nem dogodku nek bolgarski vo-
jak obstrelil turškega vojaka.
Dogodek se je izvršil pri vasi
Svilengrad ob bolgarski meji.
Na mejo so bili poslani močni
vojaški oddelki, ker so prišla
poročila, da prihaja na mejo
mного turškega vojaštva.

"Dogodek je bil že takoj dru-
gi dan poravnani med oboje-
stranskimi obmejnimi oblast-
mi," pravi vladno sporočilo.
"Na turški strani so smatrali
točnost bolgarskega vojaka za
potrebno. Vsled prijateljskih
odnošajev med obema država-
ma je bilo mogoče urediti, da
je bil turški vojak takoj izro-
čen turškim oblastim."

NADŠKOF SE MORA ZOPET SELITI

SALZBURG, Nemčija, 23.
julija. — Nadškof Sigismund
Waitz, ki se je moral nedavno
izseliti iz svoje nadškofijske
palače, je bil zopet obveščen
da se mora izseliti iz svojega
sedanjega stanovanja.

Odkar je moral 30. maja za-
pustiti nadškofijski dvorec, je
nadškof stanoval v neki majni
hiši blizu benediktinskega
samostana sv. Petra.

Hiša, katero si je nadškof
najel, bo porabljena za držav-
ne urade.

Kapucinom je bilo tudi pred
kratkim naročeno, da mora
izprazniti svoj samostan v
Salzburgu. Samostan je držav-
na lastnina, ki jo vlada potre-
buje za druge namene. Kapu-
cini so živeli v samostanu o-
leta 1602 in bo od sedaj naprej
dom za matere.

BEG JE NAPOVEDAL

V New Yorku je obsodil sod-
nik Owen B. Balm 29 letnega
William Younga iz Kansas
City na petnajst let ječe. Young
so aretirali, ko je hotel oro-
pati neko veletrgovino z žga-
njem. Zločinec ima dolg re-
kord. Iz ječe je že dvakrat po-
begnil, parkrat so mu pa v
zadnjem hipu beg preprečili.
Po razglasitvi obsodbe je re-
kel sodnik: — Poslal vas bom
nekam, odkoder ne boste mo-
gli pobegniti. Young se je na-
smehnil in činično odvrnil: —
Nikar ne bodite preveč sigur-
ni.

NAROD JE ZA TRETJI PRED- SEDNIKOV TERMIN

SALT LAKE CITY, Utah,
25. julija. — James M. Curley,
bivši demokratični governor
države Massachusetts, je rekel
danes, da med narodom nara-
šča razpoloženje za tretji pred-
sednikov termin. Proti njemu
so samo novangleške drža-
ve, sicer je pa z malimi izje-
mami vsa dežela zanj.

STRAŠNI TRENUTKI

Po strelh Daughtens of Jac-
ob sirotišnice v New Yorku
se je izprehajal osemdesetlet-
ni Henry Adolfsky. Naenkrat
je izgubil ravnotežje in padel
preko roba strehe. Eno nad-
stropje nižje se je s hlačnico
ujel za žičnato mrežo in obvi-
sel z glavo navzdol. Visel je
pol ure, predno so ga ognjega-
sci rešili. Rešilec se je smeje
zahvalil in odšel mirno v svo-
jo sobo kot da bi se nič ne
zgodilo.

NOVI AMERIŠKI KONZUL V VALENCIJI

VALENCIJA, Španska, 24.
julija. — Tukajšnji naslednik
ameriškega konzula Woodruffa
Wellnerja je postal Sheridan

KOMUNISTI V AMERIŠKI MORNARICI

V procesu proti Bridgesu
prihajajo na dan skoro
neverjetne stvari. —
Dobro razvita agitati-
ja.

SAN FRANCISCO, Cal.,
25. julija. — V deportacijskem
procesu proti delavskemu vo-
ditelju Bridgesu je nastopil
danes kot priča Theodore M.
Stark ter povedal naravnost
neverjetne stvari.

Dejal je, da imajo komuni-
sti svojo skupino na ameriški
bojni ladji "Oklahoma" ter v
Bremerton ladjedelnici.

Stark, bivši član komunisti-
čne stranke, je rekel: — Živo
se spominjam komunističnega
zborovanja v Seattle, Wash.,
leta 1936. Poleg drugih govor-
nikov se je pojavil na odru a-
meriški vojak v uniformi, ki je
imel pa obraz z masko zakrit.
Vojak je na dolgo in široko po-
ročal o komunističnih delavno-
stih v Fort Lawton, Seattle.
Zborovanju je predsedoval ko-
munist Maurice Rapport.

Po zatrdilu priče dopisujejo
komunisti na bojni ladji "Okla-
homi" v komunistično glasilo
"Daily Worker". Komunisti so
zaposleni tudi na Boeing Air-
port v bližini Seattle. Svrha
vsega tega je ojačiti komuni-
stični vpliv v armadi, morna-
rici in v najvažnejših industri-
jah.

Starkovo pričevanje se ni
tikalo vprašanja, če je Bridges
član ali če ni član komunisti-
čne stranke. Njegov namen je
bil dokazati, da zagovarjajo
komunisti nasilno strmoglav-
ljenje vlade Združenih držav.

— Učili so nas, — je pričal
Stark, — da kapitalistični si-
stem kontrolira časopise, ra-
dio in volitve ter da se bo tre-
ba v doseg našega cilja po-
služiti oborožene sile. Ako bi
se Amerika udeležila kakšne
tuje vojne, bi bila naša naloga
zamaniti državljansko vojno na
donatih tleh. Na tako prilike
smo se morali venomer pri-
pravljati. Vse naj bi se završi-
lo po vzoru ruske revolucije
leta 1917.

BELGIJA BO NEVTRALNA

BRUSELJ, Belgija, 24. ju-
lija. — V svojem govoru v je-
klarni v Maribaye je kralj Leo-
pold rekel, da se bo Belgija
izognila vsaki vojni, dokler ne
ogroža pravic Belgije.

Oboroženi do zob," je rekel
kralj, "smo trdno odločeni v
tem, da ostanemo gospodarji
v svoji hiši.

Talbott iz Kentucky. Talbott
je bil doslej konzul v Livornu,
Italija.

SOVJ. RUSIJA ZMAGUJE V MONGOLIJI

Časopisje prinaša po-
drobnosti o obmejnih
bojih. — Japonska po-
roča o novih bojih.

MOSKVA, Rusija, 23. ju-
lija. — Politična Rusija zelo
pozorno zasleduje dogodke ob
mančukuo - mongolski meji,
medtem ko se ruski narod pri-
pravljaja na obhajanje sovjet-
skega mornariškega dne.

Sovjetsko časopisje obsežno
poroča o bojih na meji Vnanje
Mongolije in Mančukua zad-
njih deset dni. Rusko-mongol-
ska armada je odbila več ja-
ponsko-mančukuanških napa-
dov.

Uradna časnikarska agentu-
ra "Tass" poroča, da je v No-
tranjo Mongolijo priletelo 150
japonskih aeroplanov, pa jih
je 100 ruskih aeroplanov pre-
gnalo. Pri tem spopadu je bi-
lo izstreljenih 14 japonskih in
trije ruski aeroplani.

V uvodnih člankih o morna-
riškem dnevu hočejo uredniki
ruskemu narodu dopovedati,
da more biti ponosen na ru-
sko mornariško tradicijo.

Glasilo komunistične mladi-
ne "Komsol Pravda" pravi,
da je v 200 letih pred svetovno
vojno ruska vojna mornarica
izvojevala 20 bitk in da je v
tem času izgubila samo tri po-
morske bitke, med temi bitko
pri Čuzimi v rusko-japonski
vojni leta 1904.

SANGHAJ, Kitajska 23. ju-
lija. — Japonci poročajo, da
so se po enotedenskem miru
pričeli vroči artilerijski boji na
meji med Vnanjo Mongolijo in
Mančukoom. Boji se vrše za
posest spornega ozemlja ob re-
ki Halka, jugovzhodno od je-
zera Bor.

Japonski aeroplani so bom-
bardirali sovražne postojanke
vzhodno od reke, ker so se Mon-
goli pripravljal na nov napad.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO-
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Polnina plačana)

Vsoto lahko pošljete v smankah
po 2 ostrova po 3 centa.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
GLOVENO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank S. Sauer, President
J. Lapina, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
315 WEST 124th STREET
NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Na celo leto v celotni list na Ameriko	Na New York na celo leto ..	\$7.00
Na celotni list na Ameriko	Na celotni list ..	\$3.50
Na celotni list na Ameriko	Na celotni list ..	\$7.00
Na celotni list na Ameriko	Na celotni list ..	\$3.50

Schedule Yearly \$1.00

"GLAS NARODA" IZDAVA VSAKI DAN IZVEMENI NEDELJI IN PRAENIKOV

"GLAS NARODA", 315 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

KELLOGGOVA POGODBA

Začetkom tedna je minilo deset let izza časa, ko je predsednik Hoover svečano objavil, da je uveljavljena Kelloggova pogodba, čije svrha je izključiti vojno kot sredstvo narodne politike.

To se je zgodilo prej, predno so se povzpeli k moči Hitler v Nemčiji, Franco na Španskem in militaristi na Japonskem.

Hoover je rekel tedaj: — Tvegam si napovedati, da bo vpliv te vojne preprečujoče pogodbe opaziti v veliki meri v vseh naših bodočih mednarodnih ukrepih.

Izza onega časa so grmeli topovi na raznih frontah; letala na vzhodu in na zapadu so metale bombe na vojaške in civiliste.

Kelloggova pogodba ni bila nikdar uporabljena, pa tudi nobena država, ki jo je podpisala, je ni zavrgla.

Ko so začeli Japonci leta 1931, prodirati na Kitajsko, so izjavili, da to ni vojna; ko je Italija osvojila Abesinijo, je bila to le kolonialna ekspedicija; ko je Japonska leta 1937 ponovno vdrila na Kitajsko, je storila to brez vojne napovedi; ko so Italija, Nemčija in Rusija pošiljale na Špansko vojaške, letala, orožje in municijo, niso govorile o vojni; ko je Nemčija zavzela Avstrijo, sudetsko ozemlje, Češko, Moravsko in Memel, ni bil oddan niti en strel. Zgodovinarji pravijo vsled tega, da je Kelloggova pogodba uvedla "nenapovedano" vojno.

Splošna je bila pogodba mnogo ometajoča. Še predno je bila objavljena, se je državni tajnik Stimson sklical nanjo, hoteč preprečiti spor med Rusijo in Japonsko glede kitajske Vzhodne železnice.

Ko je bilo njeno besedilo objavljeno, je naznanil angleški ministri predsednik Ramsay MacDonald, da je Anglija ustavila delo na dveh križarkah, enem rušilen in dveh podmarnih. Predsednik Hoover je ustavil delo na treh ameriških križarkah. — Pogodbo so podpisali zastopniki 63 držav.

Vsi so mislili, da bo dobil Kellogg Nobelovo mirovno nagrado, kar se pa ni zgodilo.

In zdaj, po desetih letih, je pogodba pozabljena in brez veljave.

MCNUTT

Predsednik Roosevelt je imenoval Paula McNutta, dosedanjega guvernerja Filipinskega otočja načelnikom novega zveznega urada za socialno zavarovanje.

V zvezi s tem so se pojavila razna ugibanja.

Po mnenju nekaterih se je hotel Roosevelt s tem imenovanjem izbežati vplivnega konkurenta na demokratski konvenciji, drugi domnevajo, da ga hoče imeti leta 1940 za podpredsednika. So pa tudi taki, ki zatrjujejo, da si je izbral Roosevelt McNutta za svojega naslednika in ga hoče s tem imenovanjem približje seznaniti z washingtonskimi vladnimi posli.

Kdo ima prav, bo pokazala bodočnost.

SVET NA GLAVI

To je dobesedni prevod poročila, ki ga je te dni poslala v svet znana in zanesljiva agentura "United Press".

— Na svečanem banketu, ki ga je priredil Hitler v Monakovem o priliki otvoritve nacistične umetnostne razstave, so bili berlinski diplomatski krogi zelo veseli navzočnosti Jurija Astahova, odposlanca Sovjetske unije. Izmed vseh navzočih je bil on edini pomembnejši tujezemski diplomat. V splošnem so bili v dvorani le zastopniki Nemčije, Italije in drugih držav, ki so medljene nacistični Nemčiji. Astahov je sedel poleg nemškega generala Huga Sperrla, poveljnika nemških zračnih sil v španski državljanski vojni.

LAHKOMISELNI LJUDJE

Nikjer na svetu ne ravnaajo di izgubljenih predmetov je z denarjem tako lahkomišelno kot v Tokiju, glavnem mestu Japonske. Kakor pravi policija, ako poročilo o izgubljenem najdenem denarju v letošnjem aprilu, je naznanilo 5534 ljudi, da je izgubilo skupaj 1,207,000 jenov denarja. To je bilo za 170 primerov več kot v marcu. Ta

di izgubljenih predmetov je kar na tupo. Samo v aprilu so v Tokiju izgubili ljudje nad 20 tisoč prijavljenih sredstev.

A v Tokiju je pa tudi izredno došti poštenih najditeljev. V aprilu se je prijavilo 8055 oseb, ki so skupaj našle 558,067 jenov denarja na cesti,

Zanimiva odkritja švicarskega lista

o načrtih glede Gdanske, poljske Šlezije in poljskega Pomorja.

Švicarski list v Luzerna "Vaterland" priobčuje z dolgo razlago dokument, v katerem iz Nemčije in ki po mnenju tega lista zelo točno označuje rusnično razpoloženje in mnenje nemških odločujočih krogov.

Prvo, kar se v dokumentu navaja, je iskrena želja Hitlerjeve Nemčije, da se svetovna vojna prepreči, ako le mogoče, in da ne pride zaradi nemško-poljskega spora do splošne vojne.

Drugič: ako pa nemško-poljske vojne ne bi bilo mogoče preprečiti, potem je treba vse storiti, da se ta vojna omeji na krajevni spor in da se čim prej konča. Kajti ničesar ne bi bilo za Nemčijo bolj neprijetno kakor dolgotrajna vojna. V tej točki soglašajo tako politiki kakor nemški vojaški krogi.

Prvotni načrti:

Nemčija in Poljska skupno proti Rusiji

Po drugi strani pa se v omenjenem dokumentu trdi, da narodno socialistična Nemčija iz notranjih razlogov ugleda potrebuje novih zunanje političnih uspehov, ki jih misli dobiti slejkoprej proti Poljski. Dokument mimogrede omenja, da se je razmerje Nemčije in Poljske bistveno poslabšalo šele v dobrem letu. Prej je Nemčija gojila načrt, da bi s Poljsko skupaj nastopili proti Moskvi. Toda načrt se je ponesrežil zaradi tega, ker so Poljaki želeli v tej zvezi imeti tudi Anglijo, da bi na ta način bili varni pred rizikom, da bi končno sami postali mirovna žrtev obeh glavnih nasprotnikov: — Busov in Nemcev.

Toda, ker Anglija v tako zvezo ni hotela iti in ko je končno tudi von Ribbentrop nastopil z zahtevami v Varšavi, ki so se tikale Gdanske in Pomorjanske, so Poljaki opazili, da se je v Berlinu veter obrnil. Sedanja položaja, tako presojajo v Berlinu, sili sedaj Nemčijo, da z vsemi sredstvi doseže to, da Poljsko iztrga iz Nemcem neprijazne zveze z zapad. demokracijami. Vsa sedanja propaganda in diplomatsko delovanje zasleduje ta glavni cilj. Tako mislijo v Berlinu da bo mogoče Poljsko pokoriti ali brez vojne, ali pa tudi z vojno.

Novi načrti:

Prva možnost: Pokoritev Poljske brez vojne

Pokoritev Poljske brez vojne je sledeče zamišljena: z mobilizacijo, s pritiskom, s propagando in diplomacijo upajo, da bo mogoče na miren način rešiti nemško-poljski spor. Priključitev Gdanske k Nemčiji bi se dala izvesti brez vojne. Zaradi popolnega neuspeha angleških pogajanj z Moskvo računajo v Berlinu da Angleži ne bodo šli do kraja v primeru, da gdanski senat okliče združeno z Nemčijo. Ako bi zaradi tega nastopili Poljaki, potem so oni pred svetom o značeni kot napadalci in to i. Angleže oviralo, da bi podprli svojo vojsko Poljske. Gdansk ni poljsko ozemlje in na njem tudi ni poljskih čet. Ako se Gdansk priključi Nemčiji, potem Nemcem ni treba seči po orožju proti Poljski. Torej bi bilo le od Poljakov odvisno, ako napadejo Nemčijo v Gdansk. Po nemškem naznanju bi tako Poljaki nosili vso odgovornost za morebitno vojno.

Zaradi tega se bodo Poljaki, tako sodijo v Berlinu, prenušili, da bi riskirali napad na Nemčijo. Posebno ako se še nemški diplomaciji posreči, da zainteresira Anglijo in tudi Rusijo za mirno rešitev gdanskega vprašanja.

V resnici je ta dosedanja nemška taktika Poljske zmanevirala že v jako neugoden položaj. Pravila svobodnega mesta Gdanska prepovedujejo militarizacijo, toda že sedaj stoji v mestu 14,000 mož-prostovoljcev s topništvom it. it. Očitno zaradi tega, ker presoja položaj pravilno in noče tvegati, da bi njena intervencija bila z zasmehom odpravljena. V tem primeru namreč bi v Varšavi morali potegniti sabljo — kar ni lahko delo — ali pa bi se morali pustiti obglaviti, kar je z narodnimi pomenom Poljakov še manj združljivo.

Toda, kakor rečeno, za uspeh tega jako dobro premišljenega nemškega načrta je bistveno potrebno, da Anglija in Francija pustita Poljsko na cedilu. In v Berlinu so vsak dan bolj prepričani, zlasti ker pogajanja z Moskvo ne pridejo z mirne točke, da Angleži in Francozi niso navdušeni, da bi šli umirat za Gdansk. Če se to zgodi, potem pride notranjepolitično poljska vlada v tak položaj, da postane nemogoča. To bi moglo dati potem nadaljnjo priliko za nove ozemeljske zahteve Nemcev, ki jih je že Goebbels nakazal v svojem govoru, namreč Pomorjanske in Zgornja Šlezije. Potem pa gospodarska in politična zveza, ki bi dejansko pomenjala podreditev Poljske pod rajl brez vojne.

Druga možnost:

Ako Poljska odgovori z orožjem

V Berlinu pa računajo tudi z drugo možnostjo, da na priključitev Gdanske Poljska odgovori z orožjem in da ji priskoči na pomoč Francija in Anglija. Toda tudi v tem primeru ne misli operirati Nemčija le z vojaškimi sredstvi, ampak z združeno strategijo, v kateri bi orožje podpirala diplomacija in propaganda.

Po zasedbi Gdanske bi se vsa sila nemške armade zbrala na poljski meji, med tem, ko bi Siegfriedova četa na zapadu ne potrebovala veliko posadko. V načrtu naj bi bila takoj spočetka uničujoča bitka v okolici Poznanja, ki naj bi za Poljske pomenjala polom. Strategični položaj za nemško armado je ugoden, kjer ti na Poljske mogla navaliti od treh strani: iz vzhodne Prusije, iz Pomorjanske in iz Šlezije. Istočasno bi bliskovita zasedba gornje Šlezije oropala Poljske vse njene železne industrije.

V Berlinu računajo, da bi vse to bilo mogoče izvesti v par tednih. Poražene poljske armade bi Nemci niti ne zasledovali do Varšave, ampak bi Poljakom po uničujoči bitki takoj ponudili častni mir ob istočasno največji propagandi zlasti v zapadni Evropi.

Tako mislijo Nemci, da bi zapadne velesile ob taki krajevno omejeni vojski, pri kateri bi Poljaki prav za prav veljali za napadalce, vsaj spočetka ostale nevtiralne in bi nato za radi hitre nemške zmage bile postavljene pred železno dovršeno dejstvo in bi jim prešlo veselje vojskovati se z Nemčijo.

Pod "častnim mirom" za Poljske mislijo v Berlinu odstopitev Pomorjanske do črte Bromberg—Thorn—Soldau in odstopitev goraje Šlezije z vključenimi deli nekdanje avstrijske Šlezije. Ostalo poljsko ozemlje pa bi potem Nemčija jamčila. Mesto in pristanišče Gdinjno bi Poljaki lahko obdržali in sicer zvezani s cesto in železnico, ki bo iz Gdinske čez nemško ozemlje vodila v poljsko zaledje. Tudi v Gdansk bi lahko Poljaki dobili svobodno pristanišče. Tako zmerne zahteve, mislijo v Berlinu, bi pomirile evropski zapad, a Nemci bi dosegli kar hočejo in še več: Poljska bi bila prisiljena, da se gospodarsko in politično povsem naveže in vključi v tretji rajh, ako bi hotela živeti.

Vloga Italije

Ta nemški načrt, kakor ga navaja švicarski list, odmerja Italiji le gledajočo nalogo. Dolžnost Italije bi bila postaviti svoje armade na zapadno mejo in v Libijo, s čimer bi bila njena naloga, to je varovanje hrbita, opravljena.

Torej tudi ako bi zapadne velesile hitele Poljakom na pomoč, česar pa v Berlinu ne verjamejo, tudi v tem primeru bi Nemčija na zapadu ostala v obrambi in s hitrim udarcem zdrobila poljsko vojsko, nakar upajo v Berlinu, da bi bilo tudi na zapadu prieto vojsko mogoče hitro končati, ker bi nemška propaganda prepričala Angleže in Francoze, da nima smisla vojskovati se za poraženo in izgubljeno slovansko državo, od katere Nemci itak ne zahtevajo drugega kakor ozemlje, ki je po njihovem naziranju nemško.

To bi bile glavne poteze dokumenta, ki ga objavlja švicarski list. Kakor je razvidno, ako je dokument resničen, računajo Nemci predvsem na psihične lovine pri Francozih in Angležih in s tem v zvezi na pokoritev Poljske.

Starokrajsko blago...

SEMENA ZA POZEN POLETNI IN JESENSKI PRIDELEK
SALATA, največja polna glavna SALATA, fina rumena trdglavka SALATA, velika rujava trdglavka SALATA, ljubljanska ledenka SALATA, vsa rumena glavna ENDIVJA, fina rumena glavna ENDIVJA, pozna zelena glavna ENDIVJA, zgodna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena RADIČ ZA SOLATO, pravi "gorisk" MOTOVILEC, (repinček) veliki REDEK, fina črna ostrina zelena REPA, strnišča bela za kisanje FIŽOL, nizki rumeni ali zelen FIŽOL, visoki rumeni ali zelen GRAH, sladkoriti, visoki kasni

Cena teh semen je 10c paket.

Zopet nova zaloga iz Ljubljane: **BAHOVEC "PLANINKA" ZDRAVILNEGA ČAJA:**
CENA: 1 paket \$1.00, 3 pakete \$2.90.
MARIA-CEL ŽELODNE KAPLJICE
Mala stekla 50c, velika \$1.25.
ŠVEDSKE KAPLJICE za ženske
Mala stekla 50c, velika \$1.25.
SUNE GORE, fine. Četrta funta 50c, pol funta 90c. Mi plačamo pošto.
STEVE MOHORKO CO.
704 SO. 2nd ST., MILWAUKEE, WIS.

OTVORITEV PRADA.

Ob navzočnosti predstavnikov španske vlade in diplomatov so v Madridu zopet odprli slovit muzej Prado. Vse slike, ki so jih dobili do sedaj iz inozemstva, so v Prado zopet razstavljene, manjka pa še 151 umetnin, ki so ta čas v Zenevi in ki se vrnejo po vsej priliki v septembru. Na njih mesto so začasno postavili dela slavni španski slikarjev, ki so jih posodili Escorial in drugi muzeji.

SEZNAM OBISKOVALCEV SVETOVNE RAZSTAVE V NEW YORKU

Rojaki, ki pridejo na obisk v New York, ako želijo imeti ime v seznamu, se lahko oglašajo s dopisnico ali po telefonu: CHelsea 3-1242. Naš urad je odprt od 7. zjutraj do 4. popoldne (ob sobotah do 1. popoldne).

Mr. in Mrs. Frank Rugel, Charleston, W. Va.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO POMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,450,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v odralem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUTEV 182

SKUPNJI PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVYEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtno, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in omenjivosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo srečo člane in članice od 16. do 60. leta: otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesčni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen. dani zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment: primerno nizke.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jima rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assementov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega obdaja vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovanka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdor in sirot. Če se nisi član ali članica te mogoče in bogate podpirne organizacije, pridi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moral biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; zveba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Peter Zgaga

NEDELJSKI-POPOLDAN (Nadaljevanje.)

On se nekoliko pretegne nokoč: — Saj imaš nemara prav. Tukaj je res od sile soparno.

Hoče v spalnico. Ring! Ring! — Kdo je?

— Odprl. Ves sem premočen. Na piknik sem bil namenjen, pa me je ploha ujela.

V kuhinjo prikolovratil njegov prijatelj, ki se mu poznal da je v salonu vedril. — Zunanaj sem mokri, znotraj pa suhi. Daj, če imaš kaj. Kje je pa ona? Ali spi? Seveda, babe so že take, da bi se najraje po postelji valjale. Kaj pa ti? Ali si se mislil obliči ali sleči?

— Na šilt sem namenjen, Danes moram poldrugo uro prej začeti. Na, le pij, kolikor hočeš, ker nimam časa. Pa le hitro, mudi se mi.

Prijatelj koe in govori, govori in loče, slednjič ga pa le uduši kvart. — Zauj pa grem, saj vem, da me ne maraš. Clovek misli, da pride k prijatelju, pa mu bolj vrata kažejo kot ga k mizi vabijo.

S težavo odstopklja po stopnicah.

— Ali spiš? — vpraša v spalnico.

— Še ne, pa se mi zdi, da bom vstala. Danes je pa res vse kakor zakleto.

— Le malo še poleži. Še duš, kaj je pa to? Pa ne da bi bili že otroci nazaj.

Seveda, kdo pa drugi kot otroci. — Pikčr je bil za nič, prav za nič. Še enkrat ga nisimo videli ne pa da bi ga dvakrat gledali.

— Alo, — se oghasi iz spalnice, — zdaj pa kar koj k litanijam. Če lahko po muvilih hodite, boste šli še v cerkev. Jaz vam bom dala. Nak nič kofeta ziaj. Ko boste prišli iz cerkve. Zdaj ste se ajskrima nžokali, zdaj pa kofe. Seveda, kaj pa še! Le brž, le brž!

Otroci nevoljno odidejo skozi vrata.

— Zdaj bo menda mir, — pravita oba hkrati. — Ti pa zonec zamaši, — dostavi ona. In nikomur ni treba odpirati, naj še tako bunka po vratih. — Nič se ne boj, saj mu ne bom. — Pa okna zagrn!

Takrat pa zopet po vratih, — bum, bum! In pikajoč ženski glas začne očitati: — Bi se mi rada potuhnila, kaj ne! Pa ne bo nič. Deset centov sestala za karo v takem vremenu, vidva mi pa še odpreti nočeta. O, saj sta doma. Saj so mi otroci povedali. Na štritu sem jih srečala. Odprita, salabod!

— Moj Bog teta je: — vzdihne ona, on pa začne jezno oblačiti šitne hlače.

— Ona je nekaj bolna, — se izgovarja njeni teti, ko ji odpre vrata, zvonec pa ne zvoči. Jaz sem pa hotel malo zadremati. Sedite, teta, kaj boste?

— Malo brinovčica bi v tem vremenu, če pa nimaš brinovčica, bo pa tudi vino dobro ali pa pir. In če imaš kaj klobase?

— Nak, teta, niti koščka ne. Malo govedine je od kosila ostalo. Tako, zdaj pa moram na šilt. Le jejte, teta in pijte in če boste zmartrani, se kar k moji ženi zavalite, saj je rečica potrebna kompanije, — pravi in jezno zloputne vrata za seboj.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

68

"Povedala sem vam, gospod Dorneck, da vas ne maram več videti, če to ni mogoče vpricho mojega očeta in z njegovo vednostjo in njegovo voljo. Vedeli ste, kje me morete najti. In če danes še enkrat govorim z vami, se to zgodi, da vam povem, da me ne smete nikdar več skrivaj srečati. Govorili ste o zaprekah med nama. To morejo biti samo denarne zapreke in o vsem tem morete z mojim očetom odkrito govoriti. Ko sem vam to povedala, morete iti. Prosim vas, gospod Dorneck!"

Hans prime obe njeni roki in ju trdno drži in Senta se mu skuša izviti.

"Gospod Dorneck! Še vedno gospod Dorneck, Senta, oboževana Senta! Koliko časa naj še to prenašam? Ko bi vedeli, koliko sem trpel, ker vas nisem mogel videti, bi imeli z menoj usmiljenje in bi bili do meen prijaznejši. Danes pogrešam v vaših očeh iskreni, nežni izraz."

"Jaz pa, gospod Dorneck, pogrešam, da bi se ravnali po moji prošnji in želji. V to tajnost ne morem in ne smem več privoliti, ker me muči. Prosim, pojdite sedaj! Ako me hočete kdaj zopet videti, se more zgoditi samo v hiši mojega očeta."

Njen odpor ga pripravi ob ves mir in pamet. Navzlic svojnemu odporu se mu zdi tako čarobna in mogoče ravno zaradi tega. Nič več ne more čakati, da ne bi njenih ustnic pokrtil s svojimi poljubi. Pod njegovim objemom, pod njegovimi vročimi strastnimi poljubi bo pozabila na vso pamet, kakor je sam pozabil.

In v njo vpre tak pogled, da se ga prestraši do dna srca. V tem pogledu ni čiste ljubezni, temveč samo divja, poželjiva strast, ki se ne vstrajši ničesar.

Senta se mu skuša izviti, toda Hans jo naenkrat v divjem poželenju pritegne k sebi. Predno more Senta zapopasti in razumeti, pritise svoje ustnice s tako divjim ognjem na njene, da ji skoro poide sapa. Z vso svojo močjo se ga brani, toda ne more ničesar proti njegovi surovi moči. Samo prestrašena zastoka in vrže glavo nazaj, kakor daleč more. Toda njegove ustnice ne izpušče njenih.

Ta trenutek spozna Senta, da Hansa ne ljubi več, da ga je kdaj kaj ljubila. Zgraja se nad njegovo surovo čutnostjo. Napne vse svoje sile, da bi se mu izvila, toda Dorneck je kot brez uma in jo trdnje pritise k sebi. Toda ta trenutek pride Senti nepričakovana pomoč.

Iz grmovja skoči mož, prime z železno roko Hansa zadaj za vrat in ga potegne od Sente. V divji jezi stresa Dornecka in ga sune v stran. Gleda ga s pretečimi očmi.

"Kako se drznete žaliti gospica Erlachovo? Kaj bi rekla vaša nevesta, ako bi izvedela, da ste slabotno žensko napadli s svojo nesramno vsiljivostjo? Lopov ste, gospod Dorneck! Vaša nevesta se mi smili, ker bo dobila tako nesramnega moža. Da pa boste vedeli od danes naprej, bo gospica Erlachova pod mojim varstvom. Vsaka žalitev, ki bo zadela ujo, bo veljala tudi za mene. Zapomnite si to!"

Senta se opoteče, ko se n aenkrat čuti svobodno. Odsotnega duha gleda oba. Slišala je in razumela je samo nekaj, da je Henrik Stolberg Dornecku govoril o njegovi nevesti in da ga je imenoval lopova. In vidi, kako majhen in polomljen stoji fant, kateraga je ljubila, pred ponosno, zapovedujočo postavo Henrika Stolberga. Od strahu Dorneck ne ve, kaj bi naredil. Njegova poželjiva strast se kaže samo v njegovih zardelih očeh in v spačenem obrazu, da ni nič več lep fant. Slednjic pa se skuša zbrati.

"Kaj pa se drznete?" zavpije na Stolberga ter hoče skočiti vanj.

Henrik pa ga samo z eno kretnjo pahne od sebe.

"Če se me dotaknete, vas pobijem na tla kot steklega psa. In ta trenutek niste nič več, kot stekel pes. Dovolim si samo gospico Erlachovo vzeti pod svoje varstvo in vas spomniti na vašo zaročenko, ki ste jo najbrže popolnoma pzabili."

Dorneck se skuša zbrati.

"Tega ni treba."

"Meni pa se zdi. In kot rečeno, gospica Erlachova je pod mojim varstvom."

"S kako pravico?" zaničljivo vpraša Dorneck.

"S pravico, ki si jo vzame vsak dostojen človek, kadar vidi, da kak predrznež nadleguje slabotno žensko."

"To vam ni mar. Gospica Erlachova vas ni poklicala za vaše varstvo. Ne marava, da bi vi naju motili."

Henrik stopi tik pred Dornecka in ga pogleda tako preteče, da za korak odstopi.

"Svetujem vam, da brzdate svoj jezik in ne skušajte vatvariti utisa, da je gospica Erlachova v kakem sporazumu z vami. Hitro izginite, drugače je moje potrpežljivosti konec."

Dorneck izprevidi, da mora odnehati.

"O tem bomo še govorili," zakliče proti Senti. Toda te besede so mogle veljati tudi Henriku Stolbergu. Nato gre naglo k svojemu konju in odjaha.

Stolberg zaničljivo gleda za njim.

In Senta? Stoji kot ohromela, je smrtno bleda in strni z mrtvimi, praznimi očmi pred se. Strese se po celem životu.

Čloboko usmiljenje se oprime Henrika do nje, četudi pozneje v njegovem srcu divja jeza. Sento je hotel obiskati pri studencu, da bi ji povedal, da jo bo njegov šofer s slikarskim orodjem vozil k studencu in od studenca, kadar bi hotela slikati. Pot je bila predolga. Ko je svojega konja tudi privezal k drevesu, je videl Dorneckovega konja in je bil, ko je prišel bližje, priča celega prizora med Sento in Dorneckom.

Najprej je hotel tiho zopet iti dalje, kajti vsled tega ljubavnega sestanka ni mogel prav nič dvomiti, da Senta Dornecka ljubi, četudi ga je opozorila, da je ne sme več tajno srečavati. Toda nato vidi, da jo je Dorneck proti njeni volji pritiskal k sebi, je videl, kako se Senta brani njegovega objema in tedaj pozabi na vse. Čuti, da Dornecku ni še popolnoma zapadla, da jo mora rešiti. Sedaj ne gre več samo zanj in njegovo bridko razočaranje, temveč za Sentino rešitev iz nevarnega položaja. Senta prav gotovo ni vedela, da je Dorneck zaročen. In tako je priskočil in jo rešil.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

RUSKE BOJNE LADJE

Sovjetski mornariški komisar Kuznetov s križarke pregleduje bojne ladje v Črnem morju. Na drugi bojni ladji je videti mornarje, ki so se postavili v vrsto na čast Kuznetovu.

Iz Slovenije

PREFRIGAN SLEPAR NA DELU

K Ogrinovim na Staro Vrhniko je prišel mlad možki, ki se je izdajal za detektiva ljubljanske policije. Bil je bolj majhen, črnkast človek. Ogrinovi imajo v Zemunu svojega sina, ki je v policijski šoli. Tujec je Ogrinove nagovoril: "Vaš sin Valentin je v Zemunu. Sporočiti vam pa moram, da se je te dni pri tekturah na konjih nevarno ponesrečil. Padel je s konja ter se je tako poškodoval, da je le še na pol živ. Umrl bo gotovo. Rad pa bi vam povedal, da bi ga se živlega dali prepeljati domov." Razume se, da so bili doma vsi iz sebe. Tujec je dejal, da bi bilo treba 500 din, da bi prepeljali umirajočega Valentina Ogrina iz Zemuna domov.

Eden izmed domačih je tujca sicer povprašal po legitimaciji. Tujec pa se je naglo izgovoril, da ni naveda, da bi detektiv nosil legitimacijo, zlasti ne, ker ni v službi. No in domače hudo zaskrbljene ženske so bile tako zbegane, da so mu resdale 500 din, ki so jih naglo spravile skupaj, da bi Valentina čim prej dobili domov. In tujec je odšel z denarjem. Prišel pa je potem sorodnik, ki tej historiji ni nič zaupal ter je pri policiji povprašal, kako in kaj. In je zvedel, da jahalnih vaj v Zemunu sploh ni delal Ogrin, ker ni niti pri konjeniči, da je Ogrin živ in zdrav ter da je z detektivom šlo 500 din rakom žvižgat.

SMRTNA NESREČA IN SAMOMOR

Iz Mirja poročajo: V Prištavi pri Hrastarju se je podrl velik hlev. Gospodar Franc Skok je bil prav v hlevu, ko je pričelo tramovje pokati. Pri vratih je zagrabil dveletno hčerko Vido, da bi jo odnesel iz nevarnosti. A bilo je že prepozno. Podboji vrat so strli glavico deklice, da je bila na mesta mrtva. Oče je pa dobil hude poškodbe na glavi, da so ga z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico v Ljubljano. V dobrem tednu je tu bilo dvoje nesreč mladih življenj. Dne 2. julija je bila namreč v Mengšu sokolska veselica. Ob potu proti kolodvoru so našli ta večer do smrti obstrlejenega 18-letnega praktikatna v Bonačevi tovarni na Količevem, Viktorja Rozmana. Dognali so, da si je sam poglaval kroglo v glavo.

ZOPET ARETIRAN

28-letnega Jurija Reharja iz Zrkovec so komaj izpustili iz ntoške kaznilnice, kjer je preostajal daljšo zaporno kazen. Že je šel preko meje ter izvršil več vlovov v okolici Grada. Ko se je vrnil v Maribor, ga je policija aretirala. Reharja, ki ni doslej ničesar priznal, še zaslišujejo. V zvezi s tem je prišel v Maribor odposlanec graške policije.

MOŽ Z NAJDAJŠO SAPO.

35-letni tiskar A. J. Sheffield iz Nottinghama je dosegel nov svetovni rekord. To je mož z "najdaljšo sapo na svetu," kajti zadrži jo lahko

Nova

VELIKA KUCHARICA

Do dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostohesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in orizana avtorica vse stara in najnovejša dogmatla kuhinjske umetnosti. Svoj le obdelava nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Onemga knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu. 34 pa je novih barvnih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Hrnček. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč prineči umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedili. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUCHARICA.

Četudi je osmi iztisk knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. **\$5.** (Poštino plačamo ml.)

Naročite pri: Velja samo

KNJIGARNE: SLOVENC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street — New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

celih 5 minut in 40 sekund.

Ko se je Sheffield prijavil kot prostovoljec za letalsko službo, so ga zdravniki preiskali in mu veleli, naj zadrži diha, kolikor more dolgo. V splošno začudenje je sapa pridržal celih 5 minut in 40 sekund, šele potem je moral dihati. Pri drugem poskusu je zadržal pet minut 35 sekund. Sheffield, ki je dober sportnik in nekadilec, je sicer izjavil, da je imel po teh poskusih močan glavobol in da ga je to minil za nekoliko ur, toda s potrebnim treningom bi mogel svoj rekord še popraviti.

Neki zdravniški odbor je pred časom ugotovil, da more mož zadržati povprečno 66 do 126 sekund diha. Potapljači in lovi na bisere, ki so za to posebno izveščani, vzdržijo 3 do 4 minute brez diha, tako kakor Sheffield, pa se ni izkazal doslej še nihče.

TERMITI V AVSTRALIJI.

V Avstraliji so pred kratkim otvorili novo nadzemljsko žrzojavno progo. To je proga med Portom Augusto in Portom Darwinom. S svojimi 1000 angleškimi miljami i je najdaljša direktna žrzojavna proga na svetu. Zanj je bilo treba 36.000 dragov iz lesa in jekla, dogradili pa so jo v 23 mesecih. Pri tej priliki so imeli največje težave s termiti, ki so progo, oziroma njene naprave pogostoma napadali. Lahko so tudi proučevali, kako žilave so te odlično organi-

zirne žuželke pri premagovanju ovir.

Ko so delavci odpravljali neko motnjo v vodu, so opazili, na primer sledeče: termiti so bili napadli kabel, ki je šel v zemljo. Najprej so pregrizli 2 in pol centimetra debeli cevni plašč iz lončevine. Nato so se pregrizli skozi različne zaščitne plašče iz arzena in vazelina. Potem so uničili 30 milimetrov debeli svinčeni kabel, razgrizli izolacijo pravega električnega voda in so bili baš na tem, da uničijo žični vod sam, ko so prišli delavci. Strokovnjaki pravijo, da so termiti največji sovražniki vseh tehničnih naprav v tropskih krajih.

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih črtnikih:

**BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND**
Izbrane železniške zveze od Cherbouga, Bremena ali Hamburga

ZNIZANJE VOZNIH CEN za TJA in NAZAJ
v Turističnem in Tretjem Razredu
za poletna in jesenska potovanja v Evropo ali iz Evrope. Bivanje omejeno na štiri tedne.
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
57 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

**HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD**

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid

JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid

JUGOSLAVIJE

stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih BANOVIN

stane 25c

Zemljevid —

CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK.

Bolnjako jezaro

